31990L0547

NÕUKOGU DIREKTIIV, 29. oktoober 1990, elektri edastamise kohta ülekande- ja jaotusvõrkude kaudu

(90/547/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, [1]

koostöös Euroopa Parlamendiga, [2]

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust [3]

ning arvestades, et:

on vaja võtta meetmeid, et siseturu järkjärguline rajamine 31. detsembriks 1992 lõpule viia; Euroopa Ülemkogu on oma järjestikustel istungitel, eriti Rhodosel, tunnistanud ühtse energiasiseturu vajadust ning et siseturu väljakujundamine, eriti elektrisektoris, soodustab ühenduse energiapoliitika edasist arengut;

ühtse siseturu loomise väljakujundamiseks peab Euroopa energiaturg olema integreeritum; elektrienergia moodustab ühenduse energiabilansist olulise osa;

energiasiseturu loomise lõpuleviimisel tuleb, eriti elektrisektoris, arvestada majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse taotlust, seega tuleb tagada kõikidele kodanikele kõikides ühenduse piirkondades võimalikult hea elektrienergiaga varustamine, et parandada ja ühtlustada elamistingimusi ja arenguvõimalusi eelkõige ebasoodsamates piirkondades;

siseturu väljakujundamist edendavatest meetmetest ei tohi eelkõige energiapoliitikat rakendada üksnes kulude vähendamist ja konkurentsi säilitamist silmas pidades, vaid tuleb arvestada ka vajadust tagada tarnete stabiilsus ja energiatootmise meetodite sobivus keskkonna jaoks;

selle saavutamiseks tuleks arvestada elektrisektori eripära;

elektrikaubandus Euroopa kõrgepingevõrkude vahel suureneb iga aastaga; Euroopa Ühenduse elektrienergiaga varustamise stabiilsus paraneks ja kulud väheneksid, kui kooskõlastatakse kõnealuseks kaubanduseks vajalike edastusühenduste ehitamist ja käitamist;

elektrivõrkude vahelised elektriülekanded vähemalt üheaastaste lepingute alusel toimuvad niisuguses ulatuses, et edastustaotlustest ja nende tagajärgedest tuleks komisjoni korrapäraselt teavitada;

on võimalik ja soovitav suurendada elektrienergia edastamist võrkude vahel ning võtta ühtlasi arvesse elektritarnete stabiilsust ja kvaliteeti; uuringud näitavad, et sellised suured võrkudevahelised ülekanded võivad vähendada elektri tootmise ja edastusega seotud investeerimis- ja kütusekulusid ning tagada tootmisvahendite ja infrastruktuuri optimaalse kasutamise;

---

(1) EÜT C 8, 13.1.1990, lk 4.
(2) EÜT C 113, 7.5.1990, lk 91 ja 10. oktoobri 1990. aasta otsus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).
(3) EÜT C 75, 26.3.1990, lk 23.

kõnealusel kaubandusel on ikka veel takistusi; tingimusel, et need ei tulene kasutatavast tehnoloogiast või võrkudest endist, võib takistusi vähendada, muutes elektrienergia transiidi võrkude kaudu kohustuslikuks ning võttes selle kohustuse täitmise jälgimiseks tarvitusele sobiva seiresüsteemi;

nimetatud kohustus ja seiresüsteem puudutab ühenduse huvides toimuva kaubandusega seotud elektrienergia transiiti, seega transiiti kõrgepingevõrkude kaudu;

elektrienergia võrkudevahelist transiiti käsitlevad lepingutingimused peavad välja töötama selle eest vastutavad üksused; transiiditingimused peavad olema õiglased ning ei tohi otseselt ega kaudselt kaasa tuua ühenduse konkurentsireeglitega vastuolus tingimusi;

transiidilepingute sõlmimise hõlbustamiseks sätestab komisjon lepitusmenetluse, millele allumine teise poole taotlusel on kohustuslik, ilma et menetluse tulemus oleks õiguslikult siduv;

on vaja ühtlustada liikmesriikides vastu võetud sätteid, mis mõjutavad elektritransiiti;

elektrienergia siseturu rajamine edendab riikide elektrivõrkude jõudsamat ühendamist ning seoses sellega tuleks rakendada erilisi infrastruktuuri puudutavaid abinõusid ja programme, et kiirendada ühenduse ääremaade ja saarte tõhusat ja sotsiaalselt kasulikku liitmist ühisvõrguga;

Euroopa tähtsaimad võrgud, mille kaudu toimuvat kaubandust tuleb kooskõlastada, on vastastikku ühendatud geograafilisel territooriumil, mis ei kattu ühenduse piiridega; selles valdkonnas on kasulik teha koostööd Euroopa ühisvõrguga seotud kolmandate riikidega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et hõlbustada elektrienergia transiiti kõrgepingevõrkude vahel vastavalt käesolevas direktiivis sätestatud tingimustele.

Artikkel 2

1. Elektrienergia võrkudevahelise transiidina käesoleva direktiivi tähenduses käsitatakse iga järgmistel tingimustel toimuvat elektrienergia edastamise tehingut, ilma et see mõjutaks ühenduse ja kolmandate riikide vahel sõlmitud erikokkuleppeid:

a) elektrit edastab üksus või edastavad üksused, kes igas liikmesriigis vastutavad liikmesriigi territooriumil paikneva kõrgepingevõrgu eest, välja arvatud jaotusvõrgud, mis soodustab Euroopa kõrgepinge ühenduste tõhusat toimimist;

b) lähtevõrk ja sihtvõrk asuvad ühenduses;

c) edastamisel ületatakse vähemalt üks ühenduse sisepiir.

2. Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad kõrgepingevõrgud ja nende eest liikmesriikides vastutavad üksused, mis on loetletud lisas. Pärast asjaomase liikmesriigiga konsulteerimist ajakohastab komisjon vajaduse korral nimekirja vastavalt käesolevale direktiivile, võttes arvesse eelkõige lõike 1 punkti a.

Artikkel 3

1. Elektrienergia võrkudevahelist transiiti käsitlevad lepingud valmistavad ette võrkude ja pakutava teenuse kvaliteedi eest vastutavad üksused ning vajaduse korral liikmesriikides elektrienergia impordi ja ekspordi eest vastutavad üksused.

2. Vastavalt asutamislepingule peavad transiiditingimused olema kõigi asjaomaste poolte suhtes mittediskrimineerivad ja õiglased, need ei tohi sisaldada ebaõiglasi klausleid ega põhjendamatuid piiranguid, ei tohi ohustada tarnete stabiilsust ega teenuse kvaliteeti, võttes täielikult arvesse eelkõige reservtootmisvõimsuse kasutamist ning olemasolevate süsteemide tõhusaimat kasutamist.

3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad lisas nimetatud üksused viivitamata:

— teatavad komisjonile ja asjaomastele siseriiklikele võimuorganitele kõigist edastamistaotlustest, mis on seotud vähemalt üheaastaste elektrimüügilepingutega,

— alustavad läbirääkimisi elektrienergia edastamise tingimuste üle,

— teatavad komisjonile ja asjaomastele riigi ametiasutustele transiidilepingu sõlmimisest,

— teatavad komisjonile ja asjaomastele riigi ametiasutustele läbirääkimiste ebaõnnestumise põhjustest, mille tõttu 12 kuu jooksul pärast taotluse edastamist ei õnnestunud lepingut sõlmida.

4. Iga asjaomane üksus võib taotleda, et transiiditingimuste osas tegutseks lepitajana komisjoni moodustatud ja komisjoni juhtimisel tegutsev organ, milles on esindatud ühenduse ülekandevõrkude eest vastutavad üksused.

Artikkel 4

Kui põhjused, miks transiiditaotlusele ei ole järgnenud lepingu sõlmimist, osutuvad põhjendamatuks või ebapiisavaks, rakendab komisjon taotleva organi kaebuse alusel või omal algatusel ühenduse õigusaktidega ettenähtud menetlusi.

Artikkel 5

Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 1. juulil 1991. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Artikkel 6

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Luxembourg, 29. oktoober 1990

Nõukogu nimel

eesistuja

A. BATTAGLIA

LISA

Käesoleva direktiivi sätete alla kuuluvate ühenduse üksuste ja võrkude loend

Liikmesriik	Üksus	Võrk
Saksamaa	Badenwerk AG	Ühendusvõrgud
	Bayernwerk AG	
	Berliner Kraft und Licht AG (Bewag)	
	Energie-Versorgung Schwaben AG (EVS)	
	Hamburgische Elektrizitätswerke (HEW)	
	Preussen-Elektra AG	
	RWE Energie AG	
	Vereinigte Elektrizitätswerke Westfalen AG (VEW)	
Belgia	CPTE — Société pour la coordination de la production et du transport de l'électricité	Riikliku võrgu kooskõlastusasutus
Taani	ELSAM	Riiklik võrk (Jüütimaa)
	ELKRAFT	Riiklik võrk (Seeland)
Hispaania	Red Eléctrica de España S. A.	Riiklik võrk
Prantsusmaa	Électricité de France	Riiklik võrk
Kreeka	Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ)	Riiklik võrk
Iirimaa	Electricity Supply Board	Riiklik võrk
Itaalia	ENEL	Riiklik võrk
Luksemburg	CEGEDEL	Riiklik võrk
Madalmaad	SEP	Riiklik võrk
Portugal	EDP	Riiklik võrk
Ühendkuningriik	National Grid Company	Kõrgepinge-ülekandevõrgud
	Scottish Power	
	Scottish Hydro-Electric	
	Northern Ireland Electricity	